

Viatge a Itàlia: Friuli i Venezia-Giulia

4 al 26 de setembre de 2015

Introducció

Feia molt de temps que teníem ganes d'anar fins la petita població d'Aiello, al Friuli, nord-est d'Itàlia, per veure el seu abundant patrimoni de rellotges de sol.

Finalment, aquest any ens hem decidit i hem planificat les vacances per aquesta zona, entre Venècia i Trieste. A més de rellotges de sol, que ni ha molts, tenim altres objectius pel viatge.

Consideracions del viatge:

Primer dia → Divendres dia 4 de setembre

Comencem amb el típic, i indispensable, desplaçament fins l'aeroport de Barcelona havent esmorzat al Trabuc de Centelles. El vol surt amb una mica de retràs que recuperem durant el vol, arribant a destinació a l'hora prevista. A l'arribada fa bon temps i tenim, des de l'avió, unes vistes úniques de la ciutat de Venècia des de l'aire.

Tots els tràmits, recollida de maletes i cotxe de lloguer, sense incidències i en poc de mitja hora arribem a l'hotel escollit per fer aquesta nit de tràmit abans de desplaçar-nos al lloc de residència per aquests dies. L'hotel, és un encantador hotel rural, molt bucòlic amb instal·lacions renovades i al mig del camp que envolta Venècia.

Després de recollir les claus de l'habitació i deixar les maletes, anem a fer un parell de visites, la primera a la població de Chirignago per veure l'església de Sant Giorgio (hem vist fins a 9 imatges de Sant Jordi !!) i a Mestre, la part terrestre de Venècia, per fotografiar el tramvia.

Aquesta zona es molt plana, amb molta vegetació i camps de conreu, pobles típics d'altres zones d'Itàlia i amb molta gent i transit. Tot seguit, cap a l'hotel a on hem sopat magníficament i cap a descansar.

Segon dia → Dissabte dia 5 de setembre

Després d'un despertar plenament rural amb el gall i les gallines donant-nos el bon dia i d'un esmorzar correcte però no massa abundant, hem deixat l'hotel del camp venecià per dirigir-nos cap a [Lignano Sabbiadoro \(6.800 Hab.\)](#), lloc a on tenim contractat l'apartament que ens acollirà les properes 3 setmanes. Com que la distància fins a lloc no era gaire i teníem marge de temps, hem aprofitat per veure alguns rellotges de pobles de la província del [Veneto](#). Aquesta es una zona relativament propera al mar amb moltes maresmes i rius canals que permeten la navegació de vaixells esportius. Un cop vistos els rellotges previstos, hem agafat l'autopista que va en direcció a Eslovènia,

amb molt de transit, es dissabte i el passat dilluns encara era agost, i cap a Lignano, parant a dinar una mica en una area de servei de l'autopista, plena de gent de tots els països i amb molts cotxes que feien difícil l'aparcament. Hem arribat a Lignano al vols de les dues de la tarda. La reserva que teníem d'Interhome en deia que la recollida de claus era a partir de les quatre, però hem tingut sort i l'oficina era oberta i hem pogut fer els tràmits rapid i a les 3 ja estàvem situats a la que serà casa nostra per 22 dies. La resta de la tarda l'hem dedicat a fer la primera compra i acabar de situar-nos. Aquest mati, al sortir de Favaro Veneto, plovia. Fins a mig mati a anat plovent mes o menys i cap al migdia, s'ha aixecat el dia i ha fet sol fins al vespre cap a les 7 que, ja dins a casa, ha fet una forta turmenta. Veurem que ens reserva el temps per als propers dies. L'hora d'escriure aquestes línies, plou amb força i fa un espectacle de llamps i trons.

Tercer dia → Diumenge dia 6 de setembre

Havíem reservat el dia d'avui com a relax abans de començar el seguit d'excursions que tenim previst fer aquest dies. Després de la turmenta d'ahir vespre, avui ha aparegut un dia esplèndid amb un sol lluent i sense núvols. Volíem descansar però s'ha produït, a partir d'una reclamació nostra, un canvi d'apartament que ens ha fet treballar una mica

El canvi a estat positiu i disposarem d'una residència en millors condicions i, a més, amb connexió wi-fi. Un cop situats, estàvem tant cansats que hem decidit anar a dinar a una pizzeria del poble i tornar a casa a descansar. Cap a mitja tarda hem anat fins el centre del poble, hem vist un rellotge de sol i hem passejat una mica per la platja a on hem coincidit amb la festa d'un casament amb gent i fotos a la núvia

Demà començarem les excursions i esperem trobar llocs més interessant que Lignano.

Quart dia → Dilluns dia 7 de setembre

Hem començat les excursions per la regió anant al municipi que ha motivat aquest viatge: **Aiello del Friuli**. Es un petit poble, al sud de la província d'Udine, de poc mes de **2200 habitants** i que te la singularitat de que, des de fa anys, promouen la construcció de rellotges de sol a les cases del poble. També, anualment, fan la Festa de la Meridiana, a primers de maig, jornada que es la cloenda del concurs anual de rellotges de sol. Se'n construeixen cinc o sis i el jurat en premia un. Tot això fa que el poble ha anat fent-se un patrimoni de més d'un centenar de quadrants. Nosaltres, avui, n'hem vist 70. Dins el poble, hi ha un lloc curiós, un gran pati d'una antiga finca, en diuen **"El cortile de le meridiane"**, a on ni han més de vint rellotges de sol de tota mena. La majoria dels rellotges que es poden veure a Aiello, son espectaculars i podríem dir que son verdaderes obres pictòriques. Nosaltres cap a mitja tarda, cansats i acolorats, avui a tornat a fer un dia magnífic, hem retornat cap a Lignano a descansar una mica.

Cinquè dia → Dimarts dia 8 de setembre

Aquesta zona es un racó d'Europa, camí de civilitzacions i carregat d'història. Avui hem visitat [Aquileia \[3.500 hab.\]](#), ciutat declarada Patrimoni Mundial per la UNESCO. Colonitzada el 181 AC, la ciutat d'Aquileia neix com a cap de pont militar de la que serà la conquesta romana de les terres del Danubi. Durant el mandat d'August (27 a C – 14 d C) Aquileia esdevé un lloc estratègic gracies al riu navegable que la creuava i a la xarxa de vies que la enllaçava amb el centre d'Europa. Al segles XI-XV, la ciutat coneix un període d'esplendor gracies a les accions dels patriarques que la regien quan el Friuli formava part del domini germànic del Sacre Imperi Romà. Quan el patriarca d'Aquileia fou transferit a Venècia, el 1541, la ciutat entrà en decadència. A la ciutat hi han nombrosos restes d'època romana i posterior.

Nosaltres hem visitat la Basílica de Sant Ermacora (romànic) amb uns magnífics mosaics romans, descoberts a principis del segle XX, i frescos romànics molt ben conservats. També hem visitat el museu arqueològic (immens espai amb restes romanes de tota mena, també quatre rellotges de sol, tres *scaphes* i un horitzontal), l'antic port romà (també hi ha un *scaphe*) i hem fet una ruta amb cotxe per veure mitja dotzena mes de rellotges moderns dispersos per la ciutat. Als vols de la una, hem retornat cap a Lignano per dinar i prendre'ns la tarda per descansar.

Sisè dia → Dimecres dia 9 de setembre

Prosseguint el nostre recorregut per les terres del nord est d'Itàlia, avui li ha tocat la visita a la ciutat de [Trieste \[205.000 hab.\]](#) que, en altre temps, havia sigut la població més oriental de l'Europa de l'est. Actualment es una ciutat força interessant, amb una gran façana marítima i amb quantitat d'edificis *d'Art Nouveau*. Al centre hi te una gran plaça anomenada de *l'Unità d'Itàlia*. Aquí, com que l'unificació va ser una cosa volguda, en presumeixen, no com en el nostre cas que va ser una unificació guanyada amb les armes. Trieste te una configuració urbana que recorda una mica Gènova, ciutat entre mig de turons, circulació amb molts túnels per travessar els turons, edificis, fora del centre, molt bruts, la badia del mar, aquí l'Adriàtic, etc.

Tornant a la visita a Trieste, hem començat visitant el museu del FFCC, no massa gran i amb un material que necessita restauració. A continuació, hem fet el trajecte d'anada i tornada amb el tramvia [Trieste – Opicina](#). Surt del centre de la ciutat i puja a un dels turons que envolta Trieste. Es espectacular el desnivell que supera i la forma en que resolen el fet de que un tram actuï com a funicular. Per arribar a deixar el cotxe en un pàrking per poder anar a agafar el tramvia, hem hagut de fer un *Via Crucis* fins a trobar un pàrking en el que deixar un parell d'hores el cotxe.

Be, tot a acabat molt be i, a continuació, hem anat a tocar de la plaça de *l'Unità*, per menjar en un lloc que ens va recomanar el "col·lega" de l'Agència Sud, administradors

de l'apartament. Realment, hem menjat, menú únic, un plat de carn de varis tipus que estava molt bo. Abans, però, hem entrat a l'edifici de l'antiga borsa per veure una magnífica meridiana del segle XIX. A fora, al carrer, com a prolongació de la meridiana hi ha un rellotge horitzontal modern. Després de dinar i fer un cafè (Trieste es la ciutat anomenada la capital del cafè), hem pujat en cotxe fins al castell de *San Giusto* a on hem visitat la catedral, amb uns mosaics del S XI molt interessants i hem vist un rellotge de sol.

Finalment, i ja de tornada, hem parat a les afores de Trieste per visitar el **Castello de Miramare**, fet edificar per Maximilià d'Àustria, germà del marit d'Elisabet d'Àustria (Sissi). Després de la visita, a quarts de cinc, autopista i cap a casa.

Setè dia → Dijous dia 10 de setembre

La transició entre excursions, quasi totes llargues i de tot el dia, ha de ser jornades sense gaire activitat i refent forces. En aquest sentit, avui ha estat un dia tranquil. Ens hem llevat com sempre i després d'esmorzar, a sota de casa hi ha un forn (*Panificio*) que fan un pa i pastes acabats de coure (l'olor se sent des del balcó de casa), hem anat a correus ja que amb els segells tenim un problema: el primer dia en un estanc a tocar de casa, varem comprar uns segells que després s'ha vist no eren per utilitzar a la *Posta Italiana*, sinó per un operador privat. Això no ho sabíem i varem enviar algunes cartes a la bústia de correus amb aquests segells diferents. En fi una mes de les coses d'aquest país. Superat tot això, hem començat a fer una ruta per les rodalies per veure alguns rellotges, però a la segona població, **San Giorgio de Nogaro [27.700 hab.]**, ens hem aturat a veure si a l'església hi havia alguna imatge de St. Jordi i resulta que entre les dues esglésies (San Jordi i la Dolorosa), la biblioteca i l'Ajuntament, n'hem vist fins a onze. També hem vist un parell de rellotges i hem pres un cafè molt bo. Total, hora de dinar i cap a casa. Per la tarda descans i compres al supermercat.

Vuitè dia → Divendres dia 11 de setembre

Aprofitant que tenim una ratxa de bons temps, avui, Diada Nacional de Catalunya, hem anat a visitar la ciutat de **Padova [213.000 hab.]**, anomenada la ciutat dels frescos, per la quantitat de pintures murals que hi ha, tant a dins dels edificis religiosos i civils, com a moltes cases de Padova. Es una ciutat d'una dimensió agradable per anar a tot arreu caminant o en bicicleta (ni ha moltes). Te universitat i això es nota amb l'ambient de gent jove que si veu i la creua un riu que dona un panorama bucòlic i relaxant. D'altra banda, exploten molt el tema de **Sant Antoni**, dons, a tot arreu es venen coses relacionades amb el sant (estampes, rosaris, medalles, etc.), hi ha moltes esglésies, la basílica de Sant Antoni es un centre una mica "carca" de la religió catòlica.

Hem vist moltes pintures: *Palazzo delle Ragione*, sobre el mercat, el Baptisteri amb pintures de *Giotto*, la Basílica del Sant, etc., totes magnífiques i espectaculars, amb

l'inconvenient de que a la majoria de llocs no deixen fer fotos, quan avui, a l'era Internet, no pensen que quasi tot es pot trobar al Google. També hem pogut veure mitja dotzena de rellotges i un tramvia, en definitiva, una jornada molt agradable en una ciutat molt interessant.

Novè dia → Dissabte dia 12 de setembre

Anant cap a **Udine [100.000 hab.]**, la capital de la regió del **Friuli**, tant per la carretera com per l'autopista, hem trobat una munió de cotxes amb matricules d'Alemanya i Àustria. Hem suposat que com es dissabte, molts turistes d'aquests llocs han acabat les vacances i tornàvem cap a casa. Nosaltres hem fet la jornada a Udine, ciutat al centre de la regió, a la ruta cap els Alps i centre Europa. Es una ciutat de prop de cent mil habitants, amb una historia amb gran influencia de les potencies germàniques. Hem fet un recorregut pel centre històric visitant llocs com la *Piazza de la Liberta* i la Catedral. Avui era un dia complicat per visitar Udine perquè s'hi feia una fira per exposar els productes gastronòmics de la regió, i les parades de menjar i beure ocupaven la major part dels carrers i places del casc antic i, òbviament, tot estava ple com un ou de gent. Tot i això, hi hem pogut fer una bona passejada. Com a curiositat, a la plaça del centre, hi havien unes parades i un grup folklòric que reivindicaven l'ensenyament i utilització del dialecte propi de la regió amb el lema "*Fevele furlan*" (*Parlem Fruilia*). Hem dinat en in cafè del centre, hem fet una ruta en cotxe per veure uns quants rellotges de la població i, després d'una aturada a l'estació per veure i fotografiar el tren que va a Cividale, cap a casa a mitja tarda.

Desè dia → Diumenge dia 13 de setembre

Avui hem tornat a la població **d'Aiello** per completar la ruta per veure tots els rellotges de sol que hi ha. N'hem vist una trentena, cosa que fa que, en les dues visites a aquesta població, n' haguem vist mes d'un centenar. Hi ha rellotges de tota mena i estil, molts de reflexius, es a dir, que marquen les hores pel reflex del sol en un petit mirall que fa de gnòmon, això permet tenir rellotges a parets que no hi dona directament el sol. Pel aficionats als rellotges de sol, es un privilegi poder visitar aquest petit poble del Friuli. Acabada la visita, cap a casa a dinar i a descansar.

Onzè dia → Dilluns dia 14 de setembre

Les informacions meteorològiques per avui, indicaven pluja i, per això, hem destinat el dia a descansar i estar per casa. A les 8 del mati feia un aiguat molt fort però, a mesura que passaven les hores el cel s'aclaria i a deixat de ploure. Pel mati hem aprofitat per fer la compra i per la tarda hem voltat una mica. Hem anat fins a les poblacions veïnes de *San Michele al Tagliamento* i *San Giorgio al Tagliamento*, totes dues a la riba del riu *Tagliamento* (sembla broma). A la primera hem vist un rellotge de sol i a la segona un Sant Jordi a l'església. Hem tornat cap a Lignano per veure un rellotge de sol pendent i

donar una volta per la platja. Es una població d'uns **7000 habitants**, dividits en tres nuclis (Sabbiaodoro, Pineta i Riviera) però a l'estiu fàcilment poden arribar fins als 100.000 residents. El centre de la ciutat podria ser perfectament homologable amb qualsevol de les ciutats de platja que hem visitat al nostre país. Feia molt de vent i, plens de sorra, hem tornat cap a casa.

Dotzè dia → Dimarts dia 15 de setembre

Hem conegut un nou país i una nova ciutat: hem viatjat fins a **Ljubljana**, capital **d'Eslovènia**. Eslovènia es un petit país, situat entre els Alps i els Balcans, amb una mica més de la meitat de territori que Catalunya i amb menys d'una tercera part d'habitants (2 milions). Es un dels països que es varen independitzar al produir-se la desintegració de l'antiga Iugoslàvia. La capital, Ljubljana, es una ciutat de poc més de **200.000 habitants**, amb un urbanisme i edificis similars a d'altres ciutats del centre d'Europa i amb records de l'època socialista. Recorda a ciutats com Vilnius, Riga, Praga, etc. Es molt agradable passejar-hi, molta gent va en bicicleta, el centre esta ple de cafès i bars amb terrasses plenes de gent. Pel centre hi passa un riu que dona un toc bucòlic a la ciutat. Es nota que es una ciutat turística dons hi ha moltes botigues de records i una gran varietat de postals. Al centre, hi te un castell, hi hem pujat amb un funicular que hi porta, des de on es veu una esplèndida vista de la ciutat antiga. Hem visitat la catedral, amb un rellotge de sol a la façana i una gran decoració barroca, incloent-hi una imatge de Sant Jordi. Després de continuar la passejada pel centre de la ciutat antiga i d'anar a correus per fer-nos amb alguns segells del país, hem dinat esplèndidament en un restaurant a la riba del riu, en un carrer agradable i relaxant.

Per la tarda hem visitat l'església ortodoxa de Sant Jordi, amb imatges del Sant i magnifiques pintures murals (ens han deixat fer fotos), el museu nacional a on no hem entrat perquè volíem veure i fotografiar imatges de Sant Jordi i no es deixen fer fotos. Hem comprat unes postals substitutives i després de passar a veure una estona el museu del ferrocarril, hem tornat cap a casa a mitja tarda.

Tretzè dia → Dimecres dia 16 de setembre

Després de les excursions dels darrers dies, l'hem pres com a dia de descans. Pel mati, ens ho hem pres amb calma i, després d'esmorzar, hem anat al supermercat a fer compra. Per la tarda, després de dinar i descansar (migdiada de quasi dues hores) hem fet una ruta per veure rellotges de sol. Hem anat fins a Cervignano del Friuli per diferents poblets i hem vist deu rellotges. El dia d'avui no dona per mes.

Catorzè dia → Dijous dia 17 de setembre

Avui hem estat tot el dia a **Venècia [260.000 hab.]**. Ha estat un dia molt dur, hi havien moltes coses a veure, moltíssima gent i una calor i humitat terribles, i tot això ha fet una jornada molt intensa, pot ser la mes pesada del viatge fins ara. L'arribada a *Piazzale Roma*, ja es caòtica, amb molts cotxes buscant el pàrking, gent creuant el carrer, autobusos i tramvies, etc. A Venècia res de nou, molts barquets, quantitat de turistes, molts japonesos, cues per entrar a veure la Basílica de Sant Marc (no hi hem entrat) i tot, tot, molt car i has de pagar per tot, nomes arribar ja pagues 30 € pel pàrking de la jornada i 20 € per la targeta que et permet agafar els vaporets, una mena d'autobús aquàtic, per anar d'un lloc a l'altre sense que et surtin nafres als peus de tant caminar. En fi, hem suportat tot això de la millor manera possible i hem vist moltes coses, la majoria ja previstes: moltes imatges de Sant Jordi, tres rellotges de sol i per damunt de tot, molt de paisatge d'una ciutat que, malgrat la massificació, manté l'encant a mig camí entre l'història i la decadència. Hem dinat molt be en una "Osteria" prop de la *Galleria della Accademia* i, molt cansats, cap a quarts de sis, hem retornat cap a Lignano.

Quinzè dia → Divendres dia 18 de setembre

Dia de descans després de l'esgotadora jornada d'ahir. Tot i això, continua fent molta calor amb una humitat alta que fa que la sensació de xafogor sigui elevada. Després d'esmorzar, hem anat fins a la població de **Palmanova**, una ciutat de poc mes de **5000 habitants** i que te la curiositat de estar desenvolupada dins una ciutadella construïda en temps de la república de Venècia. Tots els carrers son iguals i simètrics al voltant d'una plaça central a on hi ha els principals edificis i la catedral. Hi hem vist uns quants rellotges i, al migdia, molt acalorats, hem tornat cap a casa a dinar i fer la migdiada.

Setzè dia → Dissabte dia 19 de setembre

Com anunciaven pluges, després encara que núvol no ha caigut ni una gota, varem canviar l'excursió prevista a Istria per la zona de Gorizia. Es un racó alpí ben curiós: **Gorizia [36.000 hab.]** era una ciutat de la zona de l'imperi Austrohongarès que, a la primera guerra mundial va passar a control italià, mes tard, a la segona guerra mundial va ser assimilada a Iugoslàvia i, al finalitzar la guerra, en el tractat de pau posterior, varen dividir la ciutat en dues parts, Gorizia pels italians i **Nova Gorica** per Iugoslàvia. Posteriorment, aquesta darrera, amb la desaparició de Iugoslàvia, des del 1991 es eslovena i des del 2004, de l'Unió Europea. Actualment, son dues ciutats germanes a les que una línia de tren les divideix. Davant l'antiga estació de tren, actualment eslovena, hi ha una plaça que, al mig, hi te una placa assenyalant la línia divisòria. Hem voltat per ambdues ciutats, hem vist alguns rellotges de sol i hem dinat

una pizza en un bistrot de Nova Gorica. Per la tarda hem fet una petita ruta per un parell de pobles de la vall del riu *Isonzo* (Soca en eslovè), amb un paisatge encantador i hem vist algun rellotge mes. Com sempre, a mitja tarda, cap a casa.

Dissetè dia → Diumenge dia 20 de setembre

Ens hem pres el dia de relax dons demà volem anar a Istria i serà un dia molt llarg. Per no estar a casa tot el dia, hem anat fins a la població de **Caorle** (VE) [12.000 hab.] que es relativament propera a Lignano però, com que aquesta zona es plena de maresmes i aiguamolls, per la costa no hi ha carretera i per anar, en aquest cas a Caorle, una distancia d'uns 15 kms. cal anar cap a l'interior 15 kms i agafar una carretera transversal fins a l'alçada del lloc a on vas i tornar cap a la costa, total prop de 50 kms. El poble es curiós, un antic poble de pescadors venecià, hi han reforçat la imatge amb cases pintades de colors vius, fins i tot un pel massa i sembla una mica els pobles que volen representar a llocs com al outlet de La Roca. Hem coincidit que hi havia una festa local i hem pogut veure tot el seguit d'autoritats, forces vives, orquestra, etc., fent la desfilada, tot una mica curiós de veure. El poble esta ple de restaurants, hotels i botigues, com qualsevol altre poble de costa i hi havia molta molta gent. Hi hem vist uns quans rellotges de sol i, quan tornàvem cap a casa, a la població de *San Giorgio di Livenza* (pertanyent a Caorle, aquí en diuen *Frazione*), hi hem vist unes imatges de Sant Jordi (3) i ja tornant, al passar pel poble de *La Salute di Livenza*, amb un curiós campanar tipus venecià, hi hem vist un parell de rellotges mes. Per la tarda, després de dinar, migdiada i descans.

Divuitè dia → Dilluns dia 21 de setembre

Avui ha estat una jornada llarga. Hem sortir força d'hora de casa per anar a fer un recorregut per la península *d'Istria* que, actualment, es una part Eslovènia i la resta Croàcia. El primer lloc a on hem parat ha estat a la localitat de **Piran** [17.000 hab.], petit poble turístic, antigament pesquer, que esta situat en una petita península i que fa un conjunt molt típic d'aquesta costa de l'Adriàtic a on hi ha molts accidents geogràfics i milers de petites illes. Piran es un poblet de postal, no hi circulen cotxes, cal deixar el vehicle en un pàrking a fora del poble i un petit bus et porta, gratuïtament, fins al centre. Hem visitat l'església de Sant Jordi, amb varies imatges del Sant i una magnifica vista panoràmica de la població, i varis rellotges.

A continuació hem entrat a Croàcia, primer per veure un rellotge en un petit poble rural i després hem anat a parar a la població de **Porec** [17.000 hab.], d'un estil similar a Piran però mes oberta als vehicles. Hi hem dinat, passejat i visitat una magnifica basílica *Eufrasiana*, d'estil bizantí, amb magnífics capitells i mosaics espectaculars.

Ja de camí de tornada, hem passat per la petita població eslovena de **Hrastovlje** [150 hab.] per veure una de les meravelles del viatge: una petita església romànica

amb una decoració de frescos del segle XIV que deixa bocabadat. Es quelcom únic i mereix el viatge. Tot seguit, retorn cap a casa.

Dinovè dia → Dimarts dia 22 de setembre

Els dies passen i l'estada al Friuli es va acabant. Un dels llocs que encara ens quedaven per visitar era **Pordenone**, la quarta de les capitals de província de la regió (**50.000 hab.** Seu de *Zanussi*). Hi hem anat avui. Es una població sense identitat pròpia no gaire interès si no fos perquè a nosaltres ens agrada buscar imatges de Sant Jordi i rellotges de sol, i Pordenone, de les dues coses, en te. Hem visitat l'església del *Màrtir San Giorgio* amb in campanar espectacular, com molts d'aquesta zona, separat de l'església, i amb una gran imatge de Sant Jordi al cap de munt. També hem donat una volta per la ciutat i visitat la catedral de San Marco (hi hem trobat dues imatges de Sant Cristòfol). Hem dinat una mica de pasta, per variar, en un cafè del claustre de la biblioteca i, en acabar, hem fet una ruta amb cotxe per acabar de veure alguns rellotges. Prop de les quatre ja érem a casa per descansar.

Vintè dia → Dimecres dia 23 de setembre

Avui ha estat, meteorològicament parlant, el pitjor dia de les vacances. Es nota que ja ha arribat la tardor. Pel mati al llevar-nos plovia i, excepte algunes estones, ha seguit plovent tot el dia. Fins a l'hora de dinar, hem voltat per casa i, després de la migdiada, tot i plovent hem anat fins a la població de **Portogruaro [25.200 hab.]** a donar una volta. Poca cosa hem pogut fer però malgrat la pluja hem vist mitja dotzena de rellotges i hem fet una cafè al centre de la població. Sembla bonica. Igual, si es presenta, divendres al mati ho tornem. El dia d'avui no ha donat per mes. Esperem que demà el temps millori.

Vint-i-unè dia → Dijous dia 24 de setembre

Ja estem entrant a la recta final i tal i com teníem previst, malgrat els plugims matinals, hem anat a la població de **Cividale del Friuli**, població d'uns **10.000 hab.**, al nord est d'Udine i amb un centre històric medieval molt interessant.

Hem visitat el museu religiós, petit però amb algunes obres romàniques molt valuoses. A continuació hem visitat el ***Templeto Longobardo de Santa Maria in Valle***, un excepcional obra romànica que, per si sol, ja val el viatge.

També hem visitat alguns edificis de la ciutat, el *Duomo*, i alguns rellotges de sol. Hem dinat al centre de la ciutat i en acabar hem anat a un poblet proper, *Rualis*, per veure una església amb pintures de Sant Jordi. Estava tancada i sols hem vist una de la façana. Hem seguit ruta, visitant un parell de rellotges, aprofitant que el temps, per la tarda, ha millorat molt, i hem acabat a Udine, a la basílica de *Ntra. Sra. De les Tres*

Gracies, que al claustre i te dos rellotges que el dia que vàrem anar a Udine, no vam saber trobar. Durant la visita, dins a l'església, hi havia un grup de capellans ortodoxos que feien cants de pregaria.

Per finalitzar la jornada hem visitat un parell de rellotges de les rodalies d'Udine (ja en portem 225) i cap a casa, amb un sol esplèndid.

Vint-i-dosè dia → Divendres dia 25 de setembre

Dia "tonto", en podríem dir de les escombraries. Tot i això, al mati, hem anat a donar una volta per la població de **Portogruaro** (ens havien quedat algunes coses pendents de l'altre dia). Hi hem vist mitja dotzena de rellotges i, tot tornant, hem visitat dues esglésies romàniques, l'abadia de **Summaga** i la basílica de **Concordia Sagittaria**. La primera, de línies molt senzilles, te unes pintures interessants, i la segona, del segle XIV, te un petit baptisteri romànic que es una meravella decorat amb frescos amb molt bon estat. Per la tarda, després de dinar i descansar, hem fet les maletes, hem liquidat amb l'agència llogaters de l'apartament i hem anat a donar una volta pel centre de Lignano. Des del dia 20, ha baixat molt el moviment de gent i es veuen pocs turistes, la majoria alemanys i austríacs. El poble, de totes maneres, deu tenir mes o menys moviment tot l'any perquè, pel centre, hi ha moltes botigues de roba, sabates, perfums, etc., de força nivell. La estada s'acaba, demà ens llevarem, carregarem maletes i a fer la darrera passejada del viatge abans d'anar cap a l'aeroport.

Vint-i-tresè dia → Dissabte dia 26 de setembre

Dia de tornada cap a casa. Com que el vol el tenim a quarts de set del vespre, aprofitem el mati per visitar la ciutat de **Treviso [82.300 hab.]** que es troba a poc mes de vint quilometres de l'aeroport de Venècia i, aquesta circumstancia, ens permet dedicar el mati a fer les darreres visites abans de deixar Itàlia. Arribem a Treviso a primera hora del mati, dons hem sortit d'hora de Lignano i hem esmorzat a l'autopista. Podem aparcar a la plaça que hi ha davant de la catedral i, després de visitar-la, te una magnifica capella decorada per *Tiziano* i una excepcional cripta romànica amb capitells i pintures, hem fet una ruta pels carrers de la ciutat antiga, visitant les esglésies de Santa Llúcia, amb magnifiques pintures i un absis romànic molt decorat de l'antic temple, i Sant Francesc amb fins a quatre representacions de la imatge de Sant Cristòfol.

Un cop visitat el centre històric, volem desplaçar-nos a l'altre part de la ciutat per seguir la visita, però ens trobem en que es impossible trobar lloc per aparcar el cotxe i, després de donar moltes voltes, decidim fer una ruta per les rodalies per visitar alguns rellotges de sol. A l'hora de dinar tornem fins a la zona de l'estació per menjar en una taberna propera i, tot seguit, cap a l'aeroport per fer el seguit de tràmits abans

d'embarcar cap a Barcelona amb una mica de retard sobre l'horari previst. Arribem a casa als volts de la mitja nit, sense cap problema i trobant-ho tot al seu lloc. ***Fi del viatge.***

Comentaris i curiositats

- ❖ Estem en una part d'Europa que es un racó que concentra l'accés a un grup de països que, per nosaltres, normalment ens queden lluny, així, per l'autopista, es poden veure cotxes amb matricules d'Eslovènia, Croàcia, Hongria, Àustria, Romania, Bulgària, Rússia, Polònia, Grècia, Ucraïna, a més de les més habituals d'Alemanya, Dinamarca, etc.
- ❖ A aquesta zona d'Itàlia, moltes esglésies, tenen el campanar molt alt i separat del temple.
- ❖ El lloc en que estem, es una espècie de Salou o Port d'Alcúdia, un nucli ple d'apartaments, hotels, restaurants, botigues, etc., ple d'alemanys. Òbviament, per nosaltres, es un lloc exclusivament de residència i punt de partida per fer un seguit de rutes que ens permetran assolir els objectius previstos. Lignano es un municipi situat en una llengua de terra envoltada de mar, aquí es l'Adriàtic, dividida en tres parts, Sabbiadoro, Pineta i Riviera, totes plenes d'allotjaments per turistes.
- ❖ En aquest país, les autopistes van sempre molt plenes i, en la zona en que estem, es un rosari de camions de totes les nacionalitats. La gent condueix molt ràpid i no sempre respecten les normes de transit. Hi ha molts avisos de "*Controllo elettronico della velocità*" però sembla que no en fan gaire cas.
- ❖ La benzina es força mes cara que a Catalunya. El litre de diesel, que es el que posem, esta al voltant de 1,38 € litre. Les autopistes son de peatge i per entrar a Eslovènia cal comprar unes vinyetes que son l'impost de les autopistes.
- ❖ Itàlia es un país de murrís i has de vigilar sempre, quan et venen uns segells que no corresponen, quan et volen ajudar a l'hora d'aparcar el vehicle, quan et donen excuses per no acceptar el pagament amb la targeta de crèdit, etc.
- ❖ Itàlia es un país amb un patrimoni de tot tipus immens i que no tenen prous recursos per mantenir-lo i restaurar-ho. Conseqüència, estan sempre en obres i, tot i això, molta part d'aquest patrimoni esta degradat i pendent de restauració.
- ❖ En aquesta regió parlen un dialecte de l'italià anomenat "*friuliese*" que, parlat, sembla força el català.
- ❖ Una de les coses que tenen mes complicada les dones, es anar al WC als llocs públics, restaurants i cafès principalment. A la majoria de llocs el wàter es del de fer-ho de peus, a vegades net i d'altres no tant. No pensen gaire amb les dones.
- ❖ A Eslovènia la benzina es força mes barata que a Itàlia (1,16 € per 1,38 €). A les autopistes no hi ha peatges, abans d'entrar al país, a les benzineres, has de comprar una tarja adhesiva per la durada dels dies que hi vulguis anar, i posar-la al vidre davanter del cotxe (similar estratègia que a Suïssa o Àustria).

- ❖ A les autopistes eslovenes també hi ha molt transit, sense tants camions, i moltes interrupcions per obres.
- ❖ A Venècia no hem sabut trobar una oficina de turisme com cal, com que tot el que necessites (informació, mapes, etc.) ho has de comprar a les botigues, no cal oficines de turisme. Sols arribar al pàrking, hi ha maquines que per 3,5 € pots comprar plànols de la ciutat.
- ❖ Es molt curiosa la historia de quasi tot el Friuli que, amb un parell de segles, a passat a formar part de diferents estats, algun que actualment ja no existeixen.
- ❖ Tant a Gorizia com a Nova Gorica, es veuen cotxes d'ambdues ciutats, cosa que demostra que mes enllà de que políticament formin part de diferents estats, la població conviu normalment.
- ❖ Des de dalt del cim de Kostankevica a Nova Gorica es molt curiós beure la línia del ferrocarril i, al costat, la tanca de separació d'estats, havent-hi cases habitades a tocar pels dos costats.
- ❖ Croàcia es membre de la Unió Europea des del juliol del 2013. Encara que no es membre de l'Euro. Te moneda pròpia, Kuna que val aproximadament $1 \text{ €} = 7,5 \text{ Kn}$.